

**Vlada-Tatiana
Dumbrava**

70 de ani

O Doamnă în adevăratul sens al cuvântului, care s-a afirmat plenar în domeniul ei de activitate, o exponentă de excepție a profesionalismului și a exigenței, a cumsecădeniei și a responsabilității este Vlada-Tatiana Dumbrava, doctor habilitat, profesor universitar, unul dintre fondatorii hepatologiei autohtone.

S-a născut într-o primăvară promițătoare de soare, la 17 aprilie 1940, la Ploiești, România. Vine dintr-o familie de intelectuali din Basarabia. Baștina părinților este vechiul nostru oraș istoric Soroca. Tata – fecior de preot, după absolvirea Institutului Politehnic din Iași, fusese calificat ca și inginer petrolist și chimic la Uzina de petrol din Ploiești, unde a activat până la război. Mama – fiică de dascăl, a absolvit gimnaziul din Soroca, apoi Universitatea din Iași, facultatea de biologie.

Înainte de război familia a trecut pe partea dreaptă a Prutului. În timpul războiului tatăl a fost evacuat în Ural, unde a lucrat la uzina militară, a fost responsabil de evacuarea specialiștilor de calificare înaltă, intelectuali originari din Moldova. Mama, în timpul războiului s-a aflat în Siberia, regiunea Celeabinsk, satul Olihovka. Din fragedă copilărie Vlada-Tatiana Dumbrava s-a evidențiat prin capacități deosebite. În anul 1958 absolvește cu medalie de aur școala medie nr. 2 din Chișinău. În același an a fost înmatriculată la Institutul de Stat de Medicină din Chișinău. S-a manifestat prin calități neordinare în domeniul științei încă din anii studenției. Fiind studentă, a publicat 3 lucrări științifice și devine prima studentă, autoare de brevet de invenție. În 1964 absolvește cu diplomă cu mențiune Institutul de Medicină din Chișinău.

În anii 1964 – 1965 a activat în calitate de medic ordinator endocrinolog la Spitalul Clinic Republican pentru copii. În perioada anilor 1965 – 1967 a lucrat la Spitalul Clinic Republican, de asemenea în funcție de medic endocrinolog. Pe parcursul anilor 1967 – 1969 este doctorandă la catedra de Terapie Spitalicească a Institutului de Stat de Medicină din Chișinău, sub conducerea șefului de catedră, profesorul M. A. Poliuhov. După absolvirea aspiranturii, a lucrat timp de un an colaborator științific la Institutul de Cercetări Științifice în Oncologie. Din anul 1970 este admisă prin concurs, în calitate de asistent la catedra de Terapie Spitalicească a Institutului de Stat de Medicină din Chișinău. După susținerea tezei de doctor în medicină („Dinamica activității insulinei și a stării funcționale a ficatului în diabetul zaharat”, 1971), își continuă activitatea științifică în problemele patologiei hepatice și ale diabetului zaharat. În 1993 a susținut teza de doctor habilitat la tema „Bolile cronice ale ficatului și diabetul zaharat (explorări clinice, de laborator și funcționale)”. Din 1974 activează în calitate de conferențiar universitar și din 1994 – profesor universitar la catedra de Boli Interne. Din anul 1987 și până în prezent conduce catedra de Medicină Internă nr. 4 a USMF „Nicolae Testemițanu”.

Începând cu 1977, Vlada-Tatiana Dumbrava este promovată în calitate de consultant al secției de gastroenterologie a Spitalului Clinic Republican și din 1987 până în prezent este șeful clinicii,

care include 3 secții ale SCR: gastroenterologie, hepatologie și alergologie.

În 1989, sub egida dnei profesor V-T. Dumbrava, pe lângă catedră a fost creat Laboratorul pe probleme de Gastroenterologie și Ecologie. Este conducător științific al acestui laborator, care se ocupă de problemele acțiunii factorilor nocivi ai mediului ambiant și exercită examinarea profilactică în masă a populației din RM, în raioanele cu risc crescut de patologie hepatică.

Iar în 1990 fondează hepatologia terapeutică în RM și contribuie la crearea secției de hepatologie în Spitalul Clinic Republican. În 1999 a fondat Asociația Hepatologilor, Gastroenterologilor și Ecologilor „Hepateg” și până în prezent este președintele ei. Este academician al Academiei Internaționale de Ecologie și de Protecție a Vieții din Sankt-Petersburg (Rusia).

Începând cu anul 1995 până în 2005 a fost președintele Comisiei Științifico-Metodice, profil Medicina Internă, a Ministerului Sănătății. Este importantă și valoroasă activitatea profesorului Vlada-Tatiana Dumbrava în pregătirea cadrelor științifice. A format un șir de discipoli. A pregătit și continuă să pregătească o întreagă pleiadă de specialiști în domeniul medicinei interne, în special – gastroenterologie și hepatologie. Temele științifice, de care este preocupată sunt foarte variate. Sub conducerea Dnei profesor Dumbrava au susținut teze 19 doctori în medicină și 4 doctori habilitați în medicină. Este autor la două ediții (2007, 2008) ale manualului de Medicină Internă pentru studenți, în 2 volume.

Concomitent cu lucrul clinic și didactic, profesorul V-T. Dumbrava desfășoară o vastă și rodnică activitate pe tărâmul științific. Autor a 14 monografii și circa 500 lucrări științifice, dintre care peste 200 - publicate în ultimii 5 ani. A obținut 14 brevete de invenție, 50 inovații științifice. Rezultatele investigațiilor științifice au fost prezentate la numeroase congrese și simpozioane naționale și internaționale.

Ca gastroenterolog principal al Ministerului sănătății și ca președintele al asociației medicale „Hepateg” organizează anual conferințe științifico-practice, simpozioane, consacrate problemelor actuale din domeniul hepatologiei și gastroenterologiei, unde citește prelegeri de master clas și rapoarte științifice originale. A fost organizatorul principal al Congreselor gastroenterologilor și hepatologilor cu participare internațională (2003, 2008).

Este la curent cu toate noutățile științifice și optează pentru implementarea lor la noi în țară. De menționat atitudinea respectuoasă a tuturor: studenți, rezidenți, medici practicieni, colegi de catedră, pacienți, față de dna profesor Vlada-Tatiana Dumbrava ca personalitate, pedagog de valoare și clinician competent.

Competența profesională, erudiția și tactul de pedagog și educator înnăscut, atitudinea exigentă și tot odată, corectă, sunt asociate cu o rară cumsecădenie, bunătate, bunăvoință. Fiecare om poate conta oricând pe înțelegere, susținere de la conducătorul catedrei noastre, mult stimată Dna profesor Vlada-Tatiana Dumbrava. Suntem onorați, că avem fericita ocazie de a o cunoaște și a activa alături de această deosebită personalitate, înzestrată cu cele mai frumoase calități omenești, cu un talent înnăscut de doctor și savant – Vlada-Tatiana Dumbrava.

Colegii, discipolii, colaboratorii, toți cei care o cunosc pe Doamna Vlada-Tatiana Dumbrava, o felicită cu acest remarcabil jubileu și îi doresc sănătate, mult spirit creator în realizarea tuturor viselor și aspirațiilor, rezultate notabile în munca ei nobilă și atât de dificilă.

Nicolae Proca, dr., conferențiar universitar
Catedra Medicină internă nr. 4
USMF „Nicolae Testemițanu”